PATVIRTINTA
VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus
2019 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. ĮS-255
(VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus
2021 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. ĮS(E)-21-56
redakcija)

Valstybinių miškų urėdija

DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Darbuotojų etikos kodeksas** (toliau – Etikos kodeksas) yra valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – Įmonė) darbuotojų pasižadėjimas laikytis Įmonėje puoselėjamų vertybių ir čia nustatytų normų, kurios apibrėžia Įmonės darbuotojų veiklos ir elgesio principus, profesinės etikos normas ir kurios privalomos visiems darbuotojams, įgyvendinantiems savo teises ir atliekantiems teisės aktuose ar pareiginiuose nuostatuose nustatytas pareigas ir funkcijas. Etikos kodeksas yra profesionalumo, kurio tikimasi ir kurio siekia Įmonės darbuotojai, dalis.
2. Įmonėje yra įdiegta antikorupcinė vadybos sistema (toliau – AVS) ir Įmonės vadovybė įsipareigoja kurti sąžiningumo, skaidrumo, atvirumo ir atitikties kultūrą. Įmonėje yra nustatyta Antikorupcinė politika, kurios nuostatos palaiko Etikos kodekso principus. Etikos kodeksas kartu su kitais Įmonės vidaus teisės aktais yra AVS sudėtinė dalis.
3. Darbuotojų įsipareigojimas vadovautis Etikos kodeksu ir jame pateiktomis normomis yra viena esminių darbo santykių ir darbuotojų bendradarbiavimo sąlygų, kuriuo siekiama skatinti etišką elgesį, kurti geranorišką darbo aplinką, siekti pagarbos vienas kitam ir kitiems susijusiems asmenims, užkirsti kelią korupcijos apraiškų atsiradimui ir plitimui. Šiuo įsipareigojimu yra saistomi visi darbuotojai.
4. Etikos kodeksas įpareigoja Įmonės vadovus rodyti aukščiausius standartus atitinkantį etiško elgesio pavyzdį ir pasirūpinti, kad darbuotojai suprastų ir vadovautųsi šiomis nuostatomis. Šiuo Etikos kodeksu Įmonės vadovai įpareigojami Įmonėje skatinti pozityvų ir geranorišką elgesį bei tinkamą antikorupcinę kultūrą.
5. Įmonės darbuotojai vadovaujasi vertybėmis, kurios nustatytos Įmonės veiklos strategijoje. Darbuotojų elgesio principai nustatyti šiame Etikos kodekse turėtų puoselėti tvarius darbo santykius, užkirsti kelią korupcijai, jos išvengti, skatinti sąmoningai reaguoti į su korupcija susijusias aplinkybes ir stiprinti Įmonės įvaizdį.
6. Lojalumas Įmonei yra darbuotojo ir Įmonės stiprybė, kuri pasireiškia tuo, kad darbuotojų veiksmai, jų sprendimai nekenkia Įmonei ar jos įvaizdžiui, padeda Įmonei stiprėti ir augti, sukuria didesnę Įmonės kuriamą pridėtinę vertę, apgina teisėtus Įmonės interesus, o asmeniniai interesai netenkinami Įmonės sąskaita ar darant jai žalą.
7. Įmonė vadovaujasi derybų prieš teisinius veiksmus pirmumo principu, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos norminiuose teisės aktuose imperatyviai nustatyta kitaip.

II SKYRIUS
DARBUOTOJŲ ELGESIO PRINCIPAI

8. Įmonėje vadovaujamės šiais etiško elgesio principais ir normomis:

8.1. Teisėtumas, objektyvumas, pagarba ir teisėtų interesų apsauga

Teisės aktų nuostatų laikymasis – tai Įmonėje galiojantis reikalavimas, kuris taikomas Įmonei ir jos darbuotojams.

Vykdydami savo veiklą, laikomės darbo veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir elgesio normų reikalavimų, elgiamės socialiai atsakingai, gerbiame žmogaus teises ir laisves, Lietuvos valstybę, jos institucijas ir įstaigas, esame teisingi ir objektyvūs nagrinėjant prašymus, skundus ar pranešimus, nepiktnaudžiaujame suteiktais įgaliojimais, vykdome pareigas rūpestingai ir atsakingai pagal savo kompetenciją ir turimus įgaliojimus bei elgiamės taip, kad didėtų visuomenės pasitikėjimas Įmonės vykdoma veikla ir jos darbuotojais.

Įmonės darbuotojai darbe veiklos sprendimus priima teisėtai, objektyviai ir nešališkai, vengdami asmeniškumų, o esant neaiškumams, vadovaujasi Įmonės vertybėmis.

Vadovai visuomet, kai tik yra būtinybė, teikia paaiškinimus, patarimus ir kitą pagalbą darbuotojams dėl teisės aktų taikymo ar kitų neaiškumų, kai to reikia darbo funkcijoms atlikti.

Įmonė siekia, kad darbuotojai savo elgesiu neapribotų ir nepažeistų kitų asmenų teisių ir laisvių. Bet koks ir bet kokios formos diskriminavimas ar priekabiavimas Įmonėje netoleruojamas.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi teisę, kad bendradarbiai su juo elgtųsi sąžiningai, kolegiškai ir pagarbiai, todėl Įmonė, jos vadovai ir darbuotojai privalo imtis visų teisėtų priemonių pastebėtai diskriminacijai ar priekabiavimui stabdyti.

Gerbiame darbuotojų ir kitų fizinių asmenų teisę į privatumą.

Įmonėje yra taikoma komercinių paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos (toliau – Konfidenciali informacija) apsauga. Įmonės darbuotojai, dirbantys ar susipažįstantys su Konfidencialia informacija, negali jos naudoti kitaip, kaip tik nustatyta teisės aktuose pagal jos naudojimo paskirtį. Įmonės Konfidencialios informacijos sąrašas ir jos naudojimo bei saugojimo tvarka taip pat reglamentuota Įmonės vidaus teisės aktuose.

Konfidenciali, su Įmonės veikla bei jos partneriais ar pranešėjais susijusi informacija, laikoma paslaptyje.

8.2. Sąžiningumas, atsakomybė ir veiklos principai

Įmonėje elgiamės sąžiningai ir garbingai, nežeminame savo Įmonės, savęs ir savo kolegų, taip pat mūsų partnerių ir klientų. Suvokiame, kad turime atsakyti už savo veiksmų pasekmes ir žinome, kad atsakomybė yra mūsų darbo santykių su Įmone dalis.

Žinome, kad negalimas veikimas Įmonės vardu ar savo darbo veikloje apgaunat, sukčiaujant, kitaip neteisėtai veikiant.

Ekonomiškai naudojame darbo išteklius, tausojame Įmonės ir gamtos resursus. Įmonė skatina išteklių taupymą ir atliekų rūšiavimą.

Įmonė ir mes siekiame apsaugoti aplinką nuo bet kokio neigiamo profesinės veiklos šalutinio poveikio. Įmonėje kuriamos tokio elgesio normos ar politikos.

Savo darbo rezultatų siekiame kuo mažesnėmis sąnaudomis.

Siekiame, kad darbo laikas būtų naudojamas efektyviai ir tik darbo funkcijoms ir darbo užduotims atlikti.

Suprantame švaros ir tvarkos darbo vietoje reikšmę. Įmonėje skatinama tvarkingos darbo vietos praktika.

8.3. Privačių interesų konfliktų vengimas ir jų išsprendimas

Netoleruojame asmeninės naudos gavimo naudojantis Įmonės resursais ar įgaliojimais.

Įsipareigojame vengti asmeninių ir darbinių interesų konflikto situacijų, o jeigu toks kyla, žinome, kad esant bet kokiam asmeniniam, pavyzdžiui turtiniam interesui ar tokiam suinteresuotumui, kuris kertasi su Įmonės interesais, tokį interesų konfliktą visuomet sprendžiame Įmonės naudai.

Suvokiame ir įsipareigojame, kad Įmonės turtas ir įvaizdis nebus naudojamas pareigoms ar tikslams ne Įmonėje ar ne Įmonės naudai atlikti.

Žinome, kad valstybės patikėtas Įmonei valdyti turtas visuomet naudojamas tik viešajam Įmonės veiklos interesui ir negali būti neteisėtai naudojamas asmeniniams poreikiams tenkinti.

Įsipareigojame būti nepaperkamais, nepriimti dovanų, pinigų, paslaugų ar išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, jeigu tai sukelia darbuotojų privačių ir Įmonės interesų konfliktą.

Nenaudojame darbo funkcijų sau, savo šeimos ar kitų artimųjų asmenų, draugų ir kitų suinteresuotų asmenų neteisėtai asmeninei naudai iš Įmonės gauti.

Įmonėje draudžiamas šeimos narių ar kitų artimų asmenų, draugų ir bičiulių protegavimas, išskirtinis ir neobjektyviai palankesnis jų vertinimas Įmonėje. Darbuotojų atranka ir vertinimas

vykdomas sąžiningai, remiantis turimomis kompetencijomis ir Įmonės darbuotojų įdarbinimo poreikiais.

Įmonėje draudžiami artimųjų asmenų tiesioginio pavaldumo ar kontrolės santykiai.

Nusišaliname nuo sprendimų, kai kyla asmeninio ir viešojo Įmonės intereso konflikto galimybė. Taip pat nusišaliname, kai dėl galimo sprendimo kiti darbuotojai gali būti neobjektyviai vertinami ar kyla lygiateisiškumo tarp darbuotojų pažeidimo rizika.

Įsipareigojame darbo metu nedirbti kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, savo asmeninės vykdomos veiklos naudai.

Deklaruojame savo privačius interesus įstatymų ir (ar) Įmonės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.

8.4. Antikorupcinis elgesys

Netoleruojame korupcijos jokiomis jos formomis ir įsipareigojame su ja kovoti.

Vykdome veiklą vadovaudamiesi antikorupciniais įsipareigojimais, kurie numatyti Antikorupcinėje politikoje.

Įmonėje skatinamas antikorupcinio pobūdžio elgesys, nepakantumas korupcijai, korupcinio elgesio ar korupcinės veikos netoleravimas.

Nustatoma, kad negalimas tiesiogiai ar netiesiogiai siūlomas, duodamas ir priimamas kyšis, neužsakytos paslaugos, neteisėtos dovanos, nepagrįstas svetingumas bei kitokio pobūdžio neteisėti veiksmai Įmonės naudai ar savanaudiškai naudojantis savo darbo padėtimi.

Korupciniai veiksmai, kurių metu buvo manipuliuojama Įmonės vardu, laikytini neteisėtais nuo jų pradžios. Už korupcinių veiksmų sukeltas pasekmes yra asmeniškai atsakingi asmenys, kurie vykdo tokio pobūdžio veiksmus.

Neprašome, nepriimame ir neteikiame jokių Įmonės prekių ar paslaugų už bet kokią asmeninę naudą ir suvokiame, kad negalimas bet koks elgesys, veiksmai, žodžiai ar užuominos, iš kurių būtų suprantama, kad mūsų Įmonės darbuotojas reikalauja ar siūlo duoti, priimti, pateikti ar tarpininkauti duodant kyšį ar gauti neteisėtą asmeninį atlygį.

Sužinoję apie korupcijos požymių turinčius veiksmus, apie tai informuojame savo vadovus, įgaliotus asmenis ar institucijas. Netoleruojame kitų neteisėtų veikų ir imamės veiksmų, siekdami sustabdyti teisės aktų pažeidimus. Apie žinomas nusikalstamas veikas ar administracinius nusižengimus pranešame kompetentingoms institucijoms.

Įmonės ir mūsų santykiai su Įmonės partneriais, kitais asmenimis, klientais, gamintojais, tiekėjais, kitų subjektų atstovais yra grindžiami pagarba, sąžiningumu, profesionalumu, abipusiu pasitikėjimu, teisingumu, įsipareigojimų laikymusi, informavimu.

Įmonė tikisi, kad antikorupcinio elgesio principų laikysis ir jos teisinių santykių partneriai, klientai, tiekėjai ir kiti asmenys.

Veiklos partneriai yra informuoti apie AVS reikalavimus, Antikorupcinės politikos nuostatas.

8.5. Bendravimas ir bendradarbiavimas

Santykiai tarp darbuotojų yra pagrįsti abipusiu bendradarbiavimu, pagarba, atvirumu ir prisiimtų įsipareigojimų vykdymu.

Įmonėje kuriame darbingą ir draugišką aplinką. Tarpusavyje, neatsižvelgiant į užimamas pareigas ar teisinį statusą, bendraujame mandagiai ir korektiškai.

Įmonėje, vidaus tarpusavio santykiuose, netoleruojame bet kokių formų ir būdų asmens žeminimo ar įžeidinėjimo, taip pat apkalbų, kerštо, šmeižto ar nesantaikos ir tokio elgesio kurstymo.

Siekdami bendrų Įmonės tikslų, teikiame tarpusavio pagalbą, siekiame sutelktumo ir komandinio darbo.

Vadovams privalu skatinti darbuotojų iniciatyvumą, pasikeitimą patirtimi, tobulėjimą, komandinį darbą. Vadovai savo veikloje taiko inovatyvius vadovavimo metodus. Įmonės vadovai turi ir papildomų vadovo pareigų – visuomet rodyti pavyzdį kitiems, skatinti elgtis etiškai, motyvuoti ir ugdyti darbuotojus, sudaryti sąlygas jiems mokytis ir tobulėti. Vadovų pareiga užkirsti kelią konfliktams ir šalinti nesutarimų priežastis.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi teisę būti išklausomas ir turi teisę pateikti savo argumentuotą nuomonę, vertinimą ar požiūrį. Negalima apriboti šios teisės. Tai užtikrina Įmonės vadovai.

Mandagumas ir paslaugumas yra pagrindiniai kolegiško bendravimo principai.

Įmonėje netoleruojamas ir negalimas bendradarbių ar kitų asmenų orumo žeminimas, emocinis užgauliojimas ar smurto, tiek psichologinės ar fizinės jo išraiškos, prieš kitą darbuotoją panaudojimas. Tokie veiksmai privalomai teisiškai įvertinami. Įmonė imasi priemonių, kad būtų atstatytos tokio pobūdžio veiksmais pažeistos darbuotojų teisės.

Darbuotojų klaidos ir jų darbo trūkumai įvardijami korektiškai, neįžeidžiant asmens, nežeminant žmogaus orumo, netaikant dviprasmiškų asmens ar jo elgesio įvardijimų, jo asmeninių būdo bruožų paminėjimo. Tokie veiksmai Įmonėje draudžiami.

Esant bet kokio pobūdžio klaidai, teikiamas atsiprašymas. Jeigu dėl klaidos buvo sukelti nepatogumai darbuotojams ar kitiems asmenims, nedelsiant pasirūpinama problemų ir jų padarinių pašalinimu. Vengiama problemas ar nepatogumus sukėlusių veiksmų pasikartojimo.

Jeigu darbuotojų klaidos turi darbo pareigų atlikimo pažeidimo požymių, teisės aktų nustatytais atvejais gali būti pradėtos darbo pareigų pažeidimo tyrimo ir nagrinėjimo procedūros, tačiau šių procedūrų metu Įmonėje netoleruojamas ir draudžiamas bet koks nepagarbus ar žmogaus orumą žeidžiantis elgesys, darbuotojo, kuris padarė galimas klaidas ar pažeidimus, atžvilgiu.

III SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Šis Etikos kodeksas skelbiamas Įmonės interneto svetainėje ir yra prieinamas visiems Įmonės darbuotojams bei kitiems su Įmonės veikla susijusiems asmenims, klientams.

10. Etikos kodeksas susipažinimui teikiamas Įmonėje nustatyta tvarka.

11. Etikos kodekso nuostatų pažeidimai užtraukia teisinę atsakomybę.

12. Jeigu tampa žinoma, kad Įmonės darbuotojas nesilaiko Įmonės Etikos kodekso nuostatų, apie tai bet kuris asmuo turi teisę pranešti tiesiogiai Įmonės direktoriui, regioninio padalinio vadovui arba Prevencijos skyriui, taip pat el. paštu pasitikejimolinija@vmu.lt.

13. Etikos kodeksą tvirtina Įmonės direktorius. Šio Etikos kodekso nuostatos peržiūrimos kas 2 (dvejus) metus arba anksčiau, jeigu atsiranda tokia būtinybė, o peržiūrą inicijuoja Įmonės Prevencijos skyrius.

14. Etikos kodeksas gali būti keičiamas ar pripažįstamas netekusiu galios Įmonės direktoriaus įsakymu, esant būtinumui, apie esminius pakeitimus informuojami veiklos ir socialiniai partneriai, Įmonės vadovybė.